

Miloš Knob - Temnota, můj starý přítel

(Věnováno Howardu P. Lovecraftovi)

Chcete-li vědět, proč se lekám sebemenšího stínu a proč mám strach z příchodu noci, čtete mé vyprávění. Kdysi jsem měl temnotu rád. Ukřývala mne před zraky nepřátel, pomáhala mi na lovu. Avšak od jisté doby, kdy jsem pohlédl do černoty temnější nežli noc, od té doby se jí vyhýbám. Čtete o tom období, ponořte se zpět v čase...

Stihl jsem to. Dorazil jsem k černému ústí, vedoucímu do nitra hory, dříve než moji pronásledovatelé. Zhluboka dýchaje vzpomínal jsem na nedávné chvíle. Byl jsem mladým, snad i poměrně vzhledným a silným mužem z obyčejného kmene. Jako každý jiný kmen, chvíli jsme vedli válku s jedním ze sousedů a s ostatními jsme měli mír, zatímco o něco později se mohlo vše obrátit a z bývalého spojence byl útočník. Tak je tomu snad všude. Předvčerejšího dne však došlo k nebývalé a mimořádné události. Všichni naši sousedé zaútočili na naši osadu společně. Většina chrabrých obránců padla, ale to útočníkům nestačilo. Chtěli nás vyvraždit. Zbývající část osady se dala na zběsilý úprk. Hon jsem zatím přežil. Jediný. Ocitl jsem se v Temných horách, ze kterých dosud nikdo nevyvázl. Mí pronásledovatelé však byli vytrvalí a stále mi byli v patách.

Na skalách pode mnou již bylo slyšet kroky a hluboké oddychování mých nepřátel. Neměl jsem jinou možnost a tak jsem otupeným mečem odťal nejbližší smolnou větev, zapálil ji a potichu se vzdaloval od denního světla doufaje, že je zde nějak setřesu. Během svého postupu do hlubin skal jsem pozoroval, jak se jeskyně neustále zužuje a stává se podivným tunelem. Tunelem, který byl prohlouben čímsi neznámým v této pusté a neobydlené končině. Chodby se štěpily a pomalu vznikalo obrovité bludiště. Po mnoha stech krocích jsem zaslechl dva různé zvuky ze dvou různých stran. Ani jeden mne neuklidnil. První, to byly hlasy nepřátel, provázené řinkotem zbraní. Ale druhý ve mně zanechal daleko větší hrůzu. Ozýval se z černých hlubin chodby a připomínal nejhorší noční můry. Odporný, mlaskavý zvuk, který se dal přirovnat snad jen ke zvuku bažiny v pohybu. Cosí neuvěřitelně velkého a neuvěřitelně slizkého se hrnulo tunelem nahoru.

Rychle jsem se vrátil na nejbližší odbočku a zahnul vpravo. Ustoupil jsem asi o sto kroků a zhasil jsem pochoděň. Modlil jsem se ke všem známým i neznámým bohům, polobohům i bůžkům, aby mě To minulo. Chodbou se šířil nesnesitelný puch, naprosto se vymykající jakémukoliv popisu, a téměř hmotný. Zhroutil jsem se a přesto jsem dál vnímal nepředstavitelné zvuky točící se v temnotě kolem mě. Ta věc mě minula. Pronásledovatelé se nedaleko od ústí jeskyně hlasitě hádali, kterou cestou za mnou mají jít a tak přeslechlí blížící se nebezpečí. Když ucítili ohromný zápach, bylo již pozdě pomýšlet na útěk. Jejich pohled jsem jim opravdu nezáviděl, ačkoli jsem se o něm dozvěděl pouze prostřednictvím uší. Zaslechl jsem zděšené výkřiky čiré hrůzy, které se rychle měnily v hrozivý sípot ochromených a čehokoliv neschopných. Do toho se mísily nejhorší pazvuky, jaké kdy člověk slyšel. Přestože ohromná masa ztlumila hlasy svých obětí, přece se temným vzduchem neslo poselství o jejich konci. Vibrace drcených kostí, praskajících šlach a nesnesitelný skřípot ničených lebek se prolínaly s mlaskavým zvukem destrukce očních bulv a mozků. Se strachem, usazeným v každé i sebenepatrnější části těla, jsem prchal beze světla chodbou. Kam - to jsem nevěděl. Jak - to jsem poznal na svém otlučeném těle. S prázdnými rukama jsem se zastavil snad až někde uprostřed hory. Jedinou věcí, která mi zbyla, bylo křesadlo ve vaku na zádech. O

ztrátě poničeného meče jsem mnoho nepřemýšlel, neboť pouhá představa obludného monstra mi brala chuť pouštět se do beztak marného boje. Chvilí jsem hmatal po hrubých a vlhkých kamenných stěnách, až jsem nahmatal jakýsi výstupek, pravděpodobně stvořený lidskou rukou. Byly tam pohodně. S velkou radostí, že se zbavím tíživé a děsivé temnoty, jsem jednu zapálil.

Z pohledu, který se mi naskytl, mě obešla taková hrůza, že jsem staženým hrdlem nemohl ani vykřiknout. Poměrně velká síň byla téměř zcela zaplněna deformovanými, rozbitými a vybělenými kostmi. Byly zde rozlámané kostry z nedaleké minulosti, ale i pozůstatky lidí rozpadlé tak, že si jejich stáří ani netroufnu odhadnout. Hlavou mi proletěla myšlenka, jak je to stvoření asi staré! Hned vzápětí mnoho objasnila stěna popsaná rukou šilence, kterou jsem objevil vpravo od vchodu. Onen nešťastník To nazýval A-ss`anem. A-ss`an byl nesrovnatelně starší než lidstvo a byl znám pod mnoha jmény ztělesňujícími u našich předků nejhorší noční můry, pod jmény, jež se mnohokrát ozvala mezi těmito stěnami v záchvatech nekontrolovatelného šílenství. Nebylo třeba mříží, aby z této zásobárny na horší časy chycené oběti neutíkaly - sama hrůza jim svazovala nohy. Co to bylo za pohled, který měl takovou moc nad zdravými muži, na to jsem raději nemyslel. Rychle jsem nabral pár pohodní a utíkal pryč.

Jak jsem později poznal, A-ss`an se nevypravil za mnou, ale pod pláštěm noci se vydal k naší osadě. O hrůzném masakru vám toho moc nepovím, ale až do nitra hory zaznívala mnohonásobná agonie nepřátel. Pochybuji, že kdokoli z nich přežil, poněvadž byli dozajista otupeni mohutnou oslavou vítězství.

Zatím jsem však pln strachu běhal chodbami a zákruty a hledal jakýkoliv možný východ. Dorazil jsem až do nejnižšího místa, kde se sbíhaly všechny chodby, do Poslední jeskyně, jak jsem to místo v duchu pokřtil. Říci, že jsem dorazil, bylo trochu nadnesené. Já jsem se tam vpotácel v parách puchu. Opustilo mě vědomí.

Nevím, jak dlouho jsem snil o slunném dni. Probudilo mě slabé šumění vody. Jeskyní protékala říčka. Spěšně jsem zapálil další pochodeň a šel k ní. To, co jsem uviděl, nepředstavitelně černý, lesklý proud, se vodou ani nazvat nedalo. Vznášely se tu chuchvalce ohavné, těžké páry a prazvláštní ozvěna tekoucí kapaliny vzbuzovala představy sboru kvílících zatracených duší. Déle jsem to nevydržel. Nalezl jsem hlavní tunel a začal se drápat nahoru. Přibližně v polovině cesty zmizel proud vzduchu živící mou pochodeň a deroucí se vzhůru k východu. A-ss`an se vrátil. Bezmyšlenkovitě jsem odbočil a začal jsem bloudit podzemím. Zcela zřetelně jsem slyšel a cítil jeho přítomnost, jeho pohyb, který mě sledoval. Po dlouhém putování, když jsem již padal únavou, jsem opět pocítil naději. Plamen se na jednom z rozcestí zakomíhal. Byla to má poslední pochodeň a já rychle pospíchal za tím závanem vzduchu. Ještě několikrát jsem zabočil a poté jsem se zastavil. Konečně, po dlouhé chůzi tmou, protrhávanou jen slabým světlem pohodně, na mě padl sluneční paprsek a na chvíli mě mírně a celkem příjemně oslepil. Úzká šachta nad mou hlavou představovala nejkrásnější věc na světě. Pochodeň zhasla. Z posledních sil jsem šplhal vzhůru a přidržoval se zoufale nepatrných výstupků a štěrbin ve skoro hladké skále. Když jsem se vytáhl z otvoru, otočil jsem se a podíval zpět do šachty. Ne, to jsem dělat neměl! Všechny strašné představy, které tma vyvolávala v mé mysli, se rázem mnohonásobily. V paprscích pozdního slunce jsem na krátký okamžik zazřel část A-ss`ana. Jeden výčnělek se plazil šachtou vzhůru, ale jen co se jej dotkl paprsek, celý se roztřásl a rychle zmizel v temnotách. Ale i tak jsem z toho pohledu omdlel. Byl černější než nejtmavější zákoutí černě

širého vesmíru. Měl jsem dojem, že v odlescích jeho slizu vidím miliardy zrůdných očí...

Temnota již není mým přítelem. Dnes vím, že návštěva onoho pekelného příbytku byla největším a posledním omylem mého života. Od chvíle, kdy jsem jen o vlásek unikl smrti v podzemním labyrintu, uplynul již nějaký ten čas, avšak můj strach nezmizel, spíše se prohloubil. V okamžicích, kdy opět vidím ty miliardy obludných očí, chápu šílenství jeho obětí. Ten pohled nelze zapomenout. Sebevící opojného vína nepomáhá zničit ty vize, které můj zrak nachází v nejnepatrnějších náznacích stínu a šera. Bohužel, neprónásledují mne jen zrakové klamy a výplody mého mozku, o kterém si nejsem zcela jist, zda je úplně v pořádku.

Nedlouho poté, co jsem se protáhl šachtou ven, sluneční paprsky naposledy zazářily, než se rudý kotouč skryl za rozeklané štíty Temných hor. V té době jsem prchal pryč, v mysli stále ještě zřice ty příšerné odlesky slizu, které mi pomohly upadnout do bezvědomí. Rozdrásaný, zakrvácený a unavený jsem se dopotácel k potoku a uleh na břeh, abych se napil, když vtom jsem opět zaslechl měkký mlaskavý zvuk, doprovázený neúnosným zápachem Veličenstva temnot. Z hrdla se mi vydral zoufalý sten, to když mé ochablé svaly vypověděly poslušnost a já nemohl vstát. Mé vědomí se vzpouzelo a já si strašně přál, aby mé poslední okamžiky byly bezbolestné a rychlé.

Na mou tvář náhle dopadlo světlo. V zajetí hrozivých představ jsem přeslechl kroky těch, kteří světlem svých loučí odložili mou smrt. Díky nim jsem nejen přežil, ale i poznal jediný způsob obrany proti A-ss`anovi. Světlo. Ale ani ono není s to, zastavit jej navždy. Bloudil jsem krajinou, ale ani lidská přítomnost mne neuklidní a neustále záchvaty ze mě dělají vyvržence lidského rodu. Po nocích jsem rozdělával ohromné ohně, ale za hranicemi záře jsem neustále slyšel převalující se šlemovitou masu Veličenstva temnot, připraveného pozřít mne, jen co by světlo zmizelo. Již mnohokrát jsem otevřel oči, když poslední plamínek mizel a já rychle přikládal nová polena, abych odložil svůj konec. Tento způsob žití byl vyčerpávající, mé nitro se neustále chvělo strachy. Jsem si jist, že A-ss`an se mne nevzdá a že já světlo jednou neuhlídám. Představa života, celého stráveného na marném útěku, trvalá únava v údech a naprostý chaos v mysli mne neustále ničí.

Než takový život, volím raději jinou možnost. Je hluboká, temná a pro ostatní jistě nádherná noc. Až dosud jsem svůj příbytek vždy po celou noc chránil světlem. Nyní však zalil jsem ohniště a všechny pochodně ponořím do vědra s vodou...

Miloš Knob

Konec jednoho pěšáka

Ve světě kolem nás se denně odehrává mnoho bitev. Jejich účastníci hynou po stovkách, aby vydobyli vítězství. Jim všem připisují tuto povídku.

*

Schylovalo se k velké bitvě. Stál jsem v prvním sledu na nádherné hnědé zemi, kterou budu bránit. Naší barvou byla barva královské zástavy, tedy bílá, zatímco nepřítelova vojska byla v černém. Zahlaholily trouby a začal útok. První vyrazil můj soused. Rovněž z nepřítelova vojska vyběhl obyčejný pěší kopiník. Ale vzdálenost pro boj tváří v tvář byla moc velká a proto se z řady za mnou vynořil střelec a vystřelil na protivníka. Jeho střelu odrazil štít černého jezdce, který kryl pěší sílu. I já jsem postoupil. Ocítl jsem se na

pískem pokryté světlejší půdě. Boj byl v plném proudu. Bílý útočný vůz věžovitého tvaru tažený koňmi se vřítíl na bojiště a smetl nechráněného nepřítele. O něco dále se po úspěšně zacíleném nepřátelském šípu zhroutil muž v bílé zbroji. Bílý jezdec se vmísil mezi nepřátele, jistěný lučištníky. Neprozřetelně se přiblíživší protivníkův vůz byl téměř okamžitě rozstřílen a sám jezdec zničil jednoho černooděnce. Naše ztráty byly zatím spíše menší než protivníkovy. Vpředu, po mé pravici, stanul jeden z černých pěšců. Neváhal jsem a zaútočil jsem svou píkou. Vyřadil jsem nepřítele. Ze zadní řady protivníka se vyklonil lučištník a zamířil. Terčem byl můj král, jehož družina se pohybovala vpředu a panovník zůstal samocen. S vědomím, že položím život za milovaného krále, a pužen nevysvětlitelnou touhou, která mi nedovolovala nezemřít, jsem se vrhl do rány. Così krátkého a ostrého se zabořilo do mého těla a já věděl, že umírám. Vědomí se ztrácelo a já se propadl do temnot.

Bílý ve vyšším zájmu obětoval pěšce. Jeho oběť nebyla marná, neboť v 63. tahu dal černému mat.